

"Uzasadnione przesłanki" odmowy wszczęcia postępowania

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: piątek, 13, wrzesień 2019 10:53

Monika Małowiecka

Odslony: 3525

Zgodnie z art. 61a § 1 k.p.a., organ administracji publicznej odmawia wszczęcia postępowania, gdy żądanie, o którym mowa w art. 61, zostało wniesione przez osobę niebędącą stroną lub z innych uzasadnionych przyczyn postępowanie nie może być wszczęte. Przesłanki odmowy wszczęcia postępowania administracyjnego mogą mieć charakter podmiotowy, dotyczący układu podmiotowego konkretnego postępowania, jak i przedmiotowy, dotyczący samego przedmiotu postępowania administracyjnego.

Jeżeli w akcie stosowania prawa administracyjnego organ dokonuje autorytatywnej konkretyzacji uprawnień lub obowiązków określonego podmiotu, kształtując jej sytuację prawną, to przesłanki podmiotowe odnoszą się do zagadnienia identyfikacji sfery interesu prawnego określonego podmiotu i w ogóle jego zdolności do bycia podmiotem obrotu prawnego, a przesłanki przedmiotowe do tego, jakie określone i skonkretyzowane obowiązki mają być nałożone, a jakie uprawnienia przyznane.

Ustawodawca zdecydował się w art. 61a k.p.a. na wyrażenie w sposób konkretny tylko jednej przesłanki podmiotowej, odwołującej się do przymiotu strony postępowania, pozostawiając pozostałe, mieszczące się w zakresie odniesienia wyrażania "uzasadnione przyczyny", wyjaśnieniom doktryny i orzecznictwa. Niewątpliwie chodzi tutaj o przeszkody, czy to wynikające z przepisów postępowania administracyjnego, czy to z przepisów materialnych, które wykluczają samo wszczęcie postępowania lub też w ogóle sprzeciwiają się tej autorytatywnej konkretyzacji uprawnień lub obowiązków strony w akcie stosowania prawa administracyjnego. Należy przy tym podkreślić, że samo wystąpienie takiej przeszkody nie decyduje per se o wydaniu postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania, albowiem wymagana jest oczywistość jej występowania na wstępnym etapie procedowania.

Cecha "oczywistości" przeszkody w prowadzeniu postępowania może być pojmowana z kolei jako sytuacja, w której przeszkoda wynika z niezgodności prowadzenia postępowania z podstawowymi zasadami prawa administracyjnego albo jako jawność, wyrazistość, całkowita dostępność poznawcza jej istnienia. Oczywistą przeszkodą są zatem te przeszkody o charakterze podmiotowym lub przedmiotowym, które wynikają z podstawowych zasad prawa administracyjnego lub te które, same w sobie nie wynikają z podstawnych zasad postępowania, ale pozostając przeszkodą mogą być poznane prima facie bez konieczności prowadzenia postępowania wyjaśniającego w sprawie.

Oczywistą przeszkodą sprzeciwiającą się wszczęciu i prowadzeniu postępowania administracyjnego z uwagi na sprzeczność z podstawnymi zasadami prawa administracyjnego jest na pewno cywilny charakter sprawy, leżący poza kognicją organów administracji publicznej oraz poza kognicją sądów administracyjnych. Niemniej jednak oczywistość przeszkody, związana z możliwością zaniechania wszczęcia postępowania wyjaśniającego sensu stricto w sprawie musi być tego rodzaju, że nie może wymagać zbierania dowodów, informacji lub wyjaśnień w rozumieniu art. 12 § 2 k.p.a., a sam proces poznawczy powinien opierać się na "możliwie najprostszycy środkach". Tylko spełnienie tego postulatu gwarantuje, że nie zostanie zaburzona odpowiednia proporcja i równowaga pomiędzy postulatem wnikliwości i szybkości działania organów administracji publicznej, do której odwołuje się art. 12 § 1 k.p.a.

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że oczywistość istnienia przeszkody w aspekcie poznawczym zachodzi, jeżeli wynika ona z treści samego wniosku o wszczęcie postępowania, faktów powszechnie znanych lub znanych organowi z urzędu (art. 77 § 4 k.p.a.), ewentualnie z dokumentów urzędowych, którymi dysponuje organ. W tym ostatnim wypadku można mówić jedynie o oczywistości istnienia przeszkody wynikającej z tego dokumentu tylko w zakresie, w jakim korzystają one z

"Uzasadnione przesłanki" odmowy wszczęcia postępowania

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: piątek, 13, wrzesień 2019 10:53

Monika Małowiecka

Odsłony: 3525

domniemania z art. 76 § 1 k.p.a. Trudno bowiem mówić o oczywistości istnienia przeszkody wynikającej z dokumentu urzędowego, jeżeli wyniknie uzasadniona potrzeba lub też zostanie zgłoszony wniosek zmierzający do obalenia domniemania dokumentu urzędowego (art. 76 § 3 k.p.a.). Trudno też będzie mówić o takiej oczywistości w sytuacji, gdy pozostające w dyspozycji organu dokumenty urzędowe nasuwają istotne wątpliwości i wymagają podjęcia dodatkowych czynności wyjaśniających, co zdaniem sądu ma miejsce w okolicznościach niniejszej sprawy. Oczywistość przeszkody nie może być bowiem oceniana w oderwaniu od okoliczności konkretnej sprawy.

Wyrok WSA w Gdańsku z dnia 21 sierpnia 2019 r., sygn. akt: II SA/Gd 195/19